

steloj ĉirkaŭiras unu la alian kaj ili kaŝas unu la alian je regulaj periodoj, jen kelkhoraj, jen kelktagaj. La tasko de la observanto estas rigardi la stelojn ofte kaj ekkapti ilin en la momento de eklipsiĝo. Tiaj observoj estas tre facilaj kaj ankaŭ tre emociaj. Ili donas al la observantoj multan kontentiĝon.

La helon de tiaj steloj oni devas kompari kelkfoje en la daŭro de ĉiu sennuba vespero kun la helo de najbaraj steloj. Konstatinte ke la helo malgrandiĝis, oni alsendu mallongan informon pri tio, skribitan en kiu ajn lingvo, sed prefere en Esperanto, al „Eclipsing Binaries Centre”, Astronomia Observatorio, ul. Kopernika 27, Kraków, Pollando.

Tiajn observaĵojn ni povos utiligi por sciencaj celoj kaj publikigi ilin, aldonante la nomon de la observinto.

Esperantistoj estas petataj sendi al ni adresojn de konataj al ili personoj (kaj organizaĵoj amator-astronomaj), kiuj (a) loĝas en sudaj landoj, (b) posedas astronomiajn teleskopojn, (c) povus mem fari facilajn astronomiajn observadojn laŭ niaj instrukcioj, aŭ (d) povus havigi siajn teleskopojn al aliaj amatoroj por tiaj observadoj.

Antaŭdankas al ĉiuj helpontoj D-ro K. Kordylewski

61(038)

ESPERANTO en „QUAESTIONARIUM MEDICUM”

De antaŭnelonge cirkuladas en Esperantujo la novaĵo ke ĉe la eldonejo *Elsevier* en Amsterdamo baldaŭ aperos medicina terminaro „*Quaestionarium Medicum*” en 16 lingvoj, inter kiuj Esperanto.

Mi petis informojn ĉe la koncerna firmo (ĉe kiu mi mem laboris dum 15 jaroj) kaj ricevis jenan respondon:

„La „*Quaestionarium Medicum*”, kiun ni komence de 1961 eldonos, ne estos granda, multlingva vortaro. Ĝi estos libro iom pli ol 200-paĝa en kiu troviĝos, en 17 lingvoj, listo de 475 numeritaj demandoj kaj rimarkoj kiuj povas okazi ĉe la esploro de pacientoj. Ĝi estas destinita por uzo en malsanulejoj kiam tien portiĝis eksterlandaj pacientoj kiuj ne komprenas la lingvon (de la lando) kaj al kiuj oni devas fari demandojn. La demandoj ktp. estas sisteme aranĝitaj.

Ĉi tiun libron eldonis antaŭ ĉirkaŭ 15 jaroj alia eldonejo; tie, tamen, la tuta stoko, kun escepto de kelkaj ekzempleroj, perdiĝis. Ĉar montriĝis nun interesiĝo pri tia libro, ni decidis senŝanĝe represigi ĝin. Ĝi certe ne estos perfekta aŭ kompleta, sed espereble estos laŭcela. Nun jam absolute ne eblas esplori kiu respondecas pri la Esperanta teksto.”

(subskribis D-do J. Meyer,

vic-direktoro de *Elsevier Publishing Company*)

Jen do nepre fidinda informo pri ĉi tiu afero.

W. P. Roelofs

P.S. La libro intertempe jam aperis.

EBLOJ KAJ MALFACILAĴOJ POR INTERPLANEDA VOJAĜO

de prof. B. POPOVIĆ

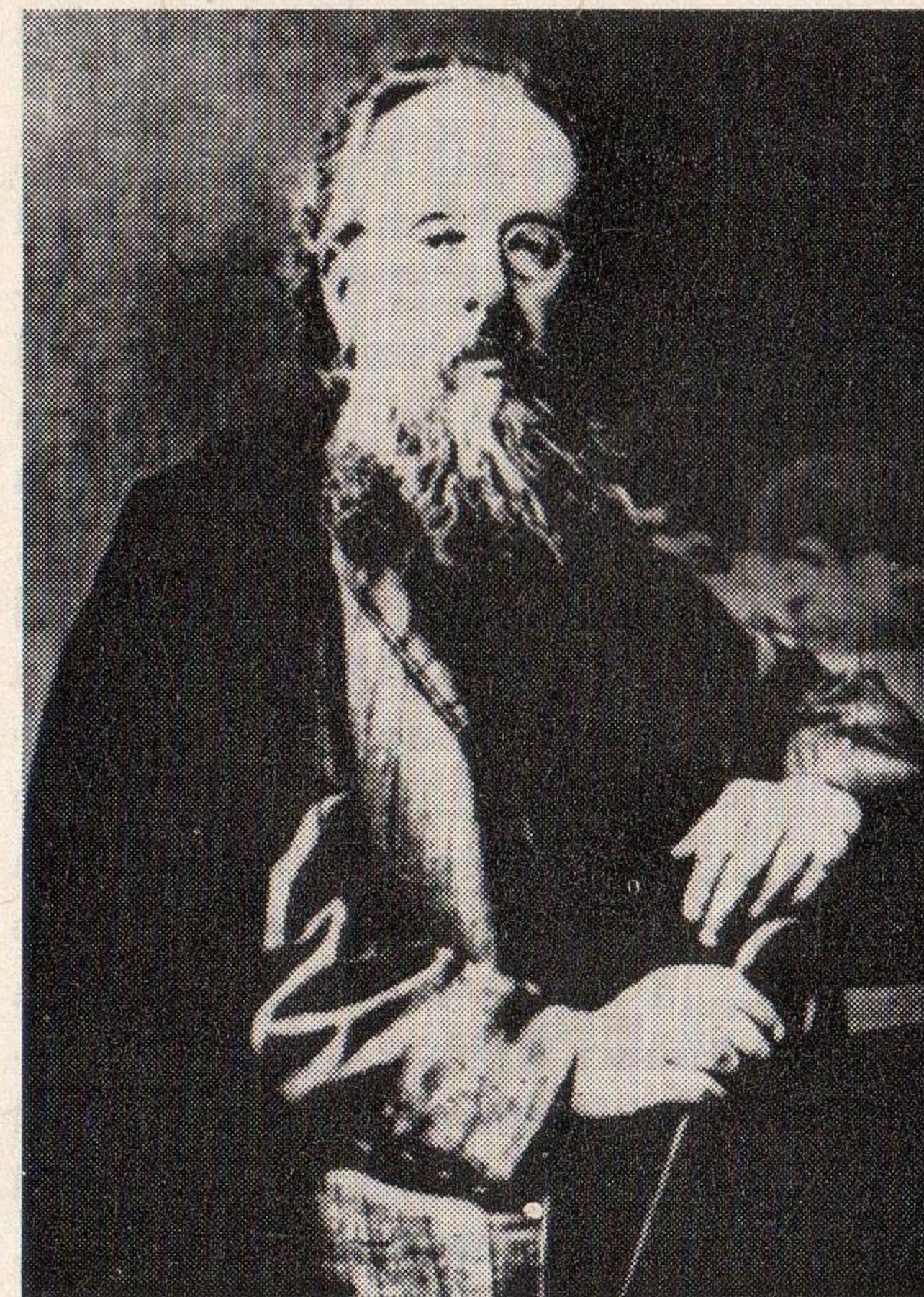
Prelego farita en I.S.U., Varsovio, 1959

Enkonduko

La 4-a de oktobro 1957 estos por longa tempo gravega dato en historio de naturaj sciencoj. Ĉi tiun tagon okazis granda triumfo de homa spirito, de la tutmonda scienco kaj tekniko. Ĉi tiun tagon la unua artefarita objekto ektorniĝis ĉirkaŭ la Tero, kiel la Luno turniĝas jam milionojn da jaroj. Unu el grandegaj kaj aŭdaciaj songoj de la homaro, la songo flugi ne nur tra la aero, tra la Tera atmosfero, sed ekflugi ekster ĝi, tra senlimaj ĉielaj profundaĵoj, komencis efektiviĝadi.

La evento venis surprize, neatendite por milionoj da homoj tra la tuta mondo. Sed ĉu vere tute neatendite? Ne. Homoj kiuj atente sekvis la evoluon de tiurilataj esploroj, atendis la sateliton, nur eble ne tiel baldaŭ, eble post 1, 2, 3 jaroj. Eble ili ne atendis ĝin ĝuste el Sovetunio, el kiu ne multaj voĉoj aŭdiĝis pri tiuj esploroj, sed ili tamen atendis ĝian ekflugon. La bazo por tia sukceso estis starigita per granda

evoluo de la raketa tekniko en ĉi tiu jarcento. Kaj ĝuste en Sovetunio ekzistis scienca tradicio (almenaŭ la tradicio!) pri raketa teorio, ĉar tie vivis kaj laboris Ciolkovski, kiu la unua donis al la homaro la ideon pri raketa tekniko kaj pri la interplaneda vojaĝo. Kio koncernas la praktikan vidpunkton, ni devas memori precipe la grupon de entuziasmaj pioniroj el Germanujo, kun Verner Braun kiel la plej inteligenta aktivulo. Precipe en la persono de Braun estis koncentritaj: bonega teoria eruditeco, senlaca eksperimentemo (kun la sopiro al ĉiama pliperfektigo de raketoj) kaj fanatika entuziasmo por la estonta interplaneda vojaĝo - nepre necesaj kondiĉoj por grandaj sukcesoj.

Bildo 1

Ciolkovski, fondinto de raket-scienco